

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ 1

Α΄.

Ἐραία φθινοπωρινὴ ἀνέτειλε πρώτα,
ἢ πάχην διαλύεται εἰς δρόσον βαθυηδόν,
στίλβει ὡς δάκρυ ποῦ ψυχῆ σταλαῖζει οὐρανια
ἐπάνω χλόης νεαρᾶς κ' ἀνθέων εὐωδῶν.

Νεφέλι πορφυροβαθῆς εἰς τὸ βουνὸν σταθμεύει,
χυμένον βόσκι' εἰς τὰς πλευράς τὸ ποίμνιον φαιδρόν,
ἀπὸ τοῦ ὕψους ὁ ποιμὴν τὰ κάτω ἐποπτεύει,
κ' ἔχει τὸ πνεῦμα ἤμερον, τὸ ὄμμα καθαρὸν.

Κάτω ἔκει τὸ σήμαντρον ἤκει παρεκκλησίου,
ὄπερ ἐγείρεται λευκὸν εἰς ὕψωμα τερπνόν·
ἔκει κοιμῶνται οἱ νεκροί· κ' ὁ στερηθεὶς τοῦ βίου
εἰς δολοφόνον κτύπημα, κ' ὁ ἤσυχα θανών.

Περὶ ἓν μνημ' ἀνθοστεφῆς μὲ δακρυσμένον ὄμμα
ἔσταται πλήθος συμπαθῆς ἐν θλιβερᾷ σιγῇ·
τὸ δάκρυ καταλείβεται θερμὸν ἐπὶ τὸ χῶμα,
ἢ προσευχὴ ἀνέρχεται εἰς οὐρανὸν γοργή·

Τοῦ ἱερέως ἢ φωνῆ ἐν συγκινήσει πάλλει,
καὶ διατρέχει πένθιμος τὰ δένδρα γογγυσμός,
ἀπὸ κρημνῶν βρυσσεκπῶν τὸ ὕδωρ πίπτει ψάλλει,
καὶ δακρυφόρος πανταχοῦ ἀκούεται λυγμός.

Ἦ ματαιότης τῶν θνητῶν! μνημόσυνον τελεῖται
τί ἀναξείεις, ἄνθρωπε, τὴν παλαιὰν πληγὴν;
ὦ, ἄφησε τὸ παρελθὸν γαλήνιον νὰ κεῖται,
μὴ συνταράττης τὸν νεκρὸν εἰς τὴν βαθεῖαν γῆν.

Ἐν δάκρυ χύνεις ἄλυπον, ἐκβάλλεις ἓνα στόνον,
καὶ εἶτα φεύγεις, ῥίπτεσαι εἰς τὴν ζωὴν φαιδρός,
τὸ μνημ' ἀφίνεις ἔρημον καὶ τὸν θανόντα μόνον,
κ' ἀνάπτεις νέαν κάμινον στὰ στήθη τῆς μητρός.

Β΄.

Βοῶ ὁ κώδων θλιβερά, ὁ ἄνεμος συρίζει,
ἢ γραῖα χήρα κάθηται, ὡς ἀπολιθωμένη,
ἐπὶ εἰκόνας κρεμαστῆς τὸν ὀφθαλμὸν στηρίζει,
καὶ ἀτελεῦτης στοργῆ μετ' ἄλλους μεμιγμένη
εἰς τὸ σβεσμένον ὄμμα τῆς ζωῆν καὶ πῦρ δανεῖζει.

Τὸ σῶμ' αὐτὸ τὸ ζωντανὸν ἐκ τῆς ψυχρᾶς εἰκόνας
τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ ἀντλεῖ· ὁ ἄνεμος εἰσπνέων
τὸ κρεμαστὸν εἰκόνημα σελεύει μονοτόνως,
ὄπερ παρίστησι γλυκὰ προσμειδιώντα νέον,
—παρηγορία ἀλγεινή, γλυκὴ τῆς χήρας πόνος.

«Παῖδί μου, πῶς δὲν μοῦ μίλει; σὰν ζωντανὸς κινεῖσαι,
χαμογελᾶς τὰν ζωντανὸς καὶ μὲ γλυκοκυστάξεις,
μὰ σιωποῦν τὰ χεῖλιά σου! αὐτὰ τὰ χέρια ἴδου,
ποῦ εἶχες τὴν συνήθεια ζεστὰ νὰ μ' ἀγκαλιάζης!
μοῦ λέγουν πῶς σ' ἐθοκώσταν κ' αἵματοκυλισμένον
σ' ἐθάλανε στὸ μνήμα·
ἐγώ μως περιμένω
ν' ἀκούσω τὴ γλυκεῖα φωνή, τὸ γνώριμό σου βῆμα.

«Προσμένω νὰ καθίσωμε συντροφικᾶς στὸ δειπνὸν—
δὲν ἔχω ἄλλη συντροφιά, ἢ κατακαυμένη! —
μοῦ λέγουν τὸν αἰῶνα πῶς ἐκοιμήθης ὕπνο·
δὲν τὸ πιστεύω· καθαρὴ ἢ κλίνη σὲ προσμένει

στρωμένη μὲ τὰ χέρια μου... Μὴ μου ἀργῆς, παιδί μου!
ἄχ· εἶναι ὑποψία
γεμάτη ἢ ψυχῆ μου!
ὁ κόσμος εἶναι ἄπιστος, γεμάτος προδοσία...

Ἦ, ὄχι, εἶναι ὄνειρο φορικτὸ ποῦ θὰ περάσῃ·
εἶν' ὄνειρον ὅπου συχνὰ τῆς μάννης βασανίζει·
πότε νὰ φέξῃ! ἢ αὐγὴ καθὼς γλυκογελάσῃ,
τὰ μαῦρα ὄνειρα εὐθὺς μὲ τῆς σκιας σκορπίζει...
εἶδα πῶς τὸ πρῶτ' ἄχαρούμενος ἐπῆγε,
κ' ἔκει στὸ μεσημέρι,
—ὄνειρο μαῦρο φύγε! —
μοῦ τὸν ἐφέραν σηκωτό, χλωμό σὰν τ' ἀγιοκέρ!

« Ἄχ, υἱέ μου! ποῖός σου ἔκλεψε τὸ γέλοιο ἀπ' τὸ στόμα;
γιατί τὰ μάτια τὰ γλυκὰ ἔχεις βαρῆ κλεισμένα;
ἄχ, ποῖός σου πήρε τὴ ψυχὴ καὶ μ' ἄφησε τὸ πῶμα,
ποῖός τὴν πηγὴ ἐξήρανε, ποῦ δρόσιζε κ' ἐμένα;
ἔρημη στὸν κόσμο, ἔρημη! μὲ τὴν εἰκόνα μόνο!
τῆς ὁμιλῶ καὶ θέλει
νὰ μοῦ εἰπῇ μὲ πόνο,
κ' ἀντὶ λαλιᾶς χαμόγελο σαρακτικὸ μοῦ στέλλει! »

«Παῖδί μου, σὰν τί λογισμὸς στὸν νοῦ σου ἀναιθαίνει,
κ' ἀγγελικὸ χαμόγελο στὰ χεῖλιά σου βοδίζει;
βλέπεις ἐμπρός σου τὴ ζωὴ σὰν νύφη στολισμένη,
καὶ ἓνα ὄνειρο χρυσοῦ στὸν νοῦ σου φτερουγίζει; ...
τώρα θαρρῶ τὸ γέλοιο σου μέσα στὸ δάκρυ πλέει,
γιατί θαρρεῖς, παιδί μου,
τὴ μάνα σου ποῦ κλαίει.
φαρμάκι 'χω στὰ χεῖλιά μου, φαρμάκι στὴ ψυχῆ μου! »

Βοῶ ὁ κώδων πένθιμα, ὁ ἄνεμος γογγύζει,
ἐκ τῆς εἰκόνας τοῦ υἱοῦ δὲν ἀποσπᾷ τὸ βλέμμα,
καὶ πότε τῆρνημα οὐδὲ τὰς αὔρας διασχίζει,
πότε παράνομα πικρὸν ἀκούεται ἤρημα.

Τί εἶναι τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο τῆς εἰκόνας!
τί παιδικὸς παράδεισος στὰ χεῖλιά ἀνατέλλει!
πόσαι εἰκόνας ἱλαραὶ ἀνέρχονται ἀφώνως,
καὶ παρελθούσης ψάλλουσιν εὐδαιμονίας μέλη!

Γ΄.

Νῦξ φοβερά! τὸν οὐρανὸν τὸν συνωφρωμένον
φωτίζουν ἀδιάλειπτοι τὸν ἀστραπῶν παλμοί,
καὶ φαίνονται λαδύρινθοι νεφῶν συστρεφομένων·
πίπτουν, θυέλλης πρόδρομοι, ὀγκώδεις ψεκασμοί.

Πότε καὶ πότε ἀντηχεῖ ταχὺς βημάτων κρότος,
καὶ λαλιὰ ἀσθμαίνουσα κ' ἀνταύγεια φανοῦ·
εἶτα σιγῇ ὁ δετὸς μυκάται καὶ ὁ νότος,
καὶ σείονται αἱ ὄροφα εἰς βρόντον κεραυνοῦ.

«Βρέχει, παιδί μου, βρέχεται μέσα στὸ κρῶμα,
νὰ σὲ ζεστάνῃ ἢ ἀγκαλιά τῆς μάννης δὲν ἔμπορεῖ!
τοιαῦτα εἰς τὸ ἔρημον ἤχουον τῆς χήρας δῶμα,
κ' εἰς τῆς θυέλλης τὰ περὰ ἀρπάζοντ' αὐθωρεῖ!»

Δ΄.

Κάτω εἰς ὄρμον ἀσφαλῆ, ὅστις περιφρουρεῖται
ἀπὸ τοῦ νότου τὰς πνοὰς ὑπὸ κρημνῶν ἀδάτων,
πλοιάριον διεργωγὸς βραδέως προσωθεῖται,
καὶ ἀγκυροβολεῖ φυγὸν τὴν βίαν τῶν κυμάτων.

Ἄκομ' ἀντάρτα τρέμουσι στὸν κρότον τῆς ἀλύσου,
κ' ἀνυπομόνωος ἐκπηδᾷ ἀνὴρ τις εἰς τοὺς βράχους,
ἐν συγκινήσει τὴν ἀκτὴν ἀσπάξεται τῆς νήσου,
κ' ἐν μέσῳ ἐκείνους καὶ βροχῆς βαδίζει μετὰ τῶν οὐδῶν.

Μὴ τὸν προσμένει νεαρᾶς συζύγου ἢ ἀγκάλῃ;
μήπως πρὸς γέροντας γονεὶς μετὰ στοργῆς πηγαίνῃ;
βαρυστενάζων φέρεται ἐν τῇ ἀνεμοζάλῃ,
καὶ λόγοι τῶν χειλέων του πετοῦν συγκεχυμένοι.

Βρέχει· κατέρχεται βοῶν τὸ βέσμα τοῦ χειμάρρου
καὶ στίλβουσι αἱ κορυφαὶ τῶν φαλακρῶν πετρῶν,
χορεύουσιν αἱ ἀστραπαὶ ἐπὶ λευκοῦ μαρμάρου,
ὅπερ σκεπάζει πρὸ ναοῦ ἐν μνήμα θλιβερόν.

Ἐπὶ τὸ μνήμα βρίπτεται μετὰ περιπαθείας,
καὶ τὸ βρεγμένον μάρμαρον δακρῶν περιβάλλει.
«Ὡ ἀδελφέ μου, ἀδελφέ, θῦμα ψυχῆς ἀγρίας!»
ἐθρήνηε καὶ ἡ καταγιγίς θρηνοῦσα ἀντελάλει.

Ὡς πένθους ἄγγελος πρηνῆς ἐπὶ τοῦ τάφου κεῖται,
ὡς ὁμιλῶν μὲ τὸν νεκρόν. «Τόσον καιρὸν μακρὰν σου!
σ' ἐπόθησα, σ' ἐδίψησα! ἄχ, ἡ ψυχὴ μ' ἀρκεῖται
καὶ μὲ αὐτὴν νὰ ὁμιλῇ τὴν ἀφανῆ σκιάν σου!

«Ἄς ἀναπνέω τὸν αὐτὸν ἀέρα, ὅστις κλαίει
περὶ τὸ μνήμα· ἡ αὐτὴ ἀκτίς ἄς μὲ φωτίζῃ,
ἥτις εἰς κύματα θερμὰ στὸ μάρμαρόν σου βρέει,
ἄς μὲ μαστίξῃ ἡ καταγιγίς, ἥτις καὶ σὲ μαστίζει!

«Ὅταν μ' ἀπέσπασαν μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ταφῆς σου,
ἀπέσπων τὴν καρδίαν μου· ἐφρόνουν πῶς λυπεῖσαι
κ' ὀπίσω μου θρηνητικὴ ἀντήχει ἡ φωνή σου...
ἄχ, δι' ἐμὲ παράδεισος εἶναι ἡ γῆ ποῦ κεῖσαι.

«Ἐξαετὴ δεσμά! πρὸς τί, διότι δολοφόνοι
τὸ αἷμά σου ἐξέχυσαν τ' ἀθῶον! σὺ εἰς μνήμα,
ὅπου τὰ παθῆ τῶν θνητῶν σιγῶσι καὶ οἱ πόνοι,
κ' ἐγὼ εἰς μνήμα φυλακῆς, ἀπελπισίας θῦμα!

«Συνεπληρώθη ἡ ποιηὴ — τῆς Δίκης κατασχόνῃ —
καὶ τῆς ἐλευθερίας μου καὶ πάλιν ἀπολαῶ.
ἐπέρανες τὸ ἔργον σου ψευδῆς δικαιοσύνης;
ἦλθ' ἡ σειρὰ καὶ εἰς ἐμὲ τὸ δίκαιον νὰ λάβω.

«Ἐκδίκησις! σὺ ἤρχεσθ' ἐπὶ σκότῃ τῆς εἰρητῆς μου,
σὺ τῆς ἀπελπισίας μου ἀπέσειες τὸ βᾶρος,
κ' ἐσπόγγιζες τὰ δάκρυα τὰ ἐπὶ τῆς μορφῆς μου,
καὶ ἐνεφύσας ἐν ἐμοὶ καὶ δύναμιν καὶ θάρρος.

«Ἦλθον! διέδην ἐξῶθεν τοῦ οἴκου μας· ἡ στέγη
ἀπαίσια εἰς τῆς μητρὸς τὰς οἰμωγὰς γογγύζει.
Ὁ χρόνος δὲν ὠφέλησε, τὸ τραῦμα ἔτι φέγει,
τὰς γηραιῶς ἡμέρας τῆς ὀνόμος κατακλύζει.

«Στὴν αἰωνίαν κλίνην σου πλανῶ τὰ βήματά μου·
σὲ ἔρρανα μὲ δάκρυα, τὸ αἷμα τοῦ φονεῦς
ἄς συμπληρώσῃ τὴν σπονδὴν· ἀρκοῦν τὰ δάκρυά μου·
εἰς δάκρυ ἐκθλιβύεται σκοπὸς ψυχῆς γενναῖος.

«Ὅχι! νὰ κλαύσω ἔρχομαι ἀλλὰ νὰ σ' ἐκδικήσω.
κατόπιν αἱ ἡμέραι μου εἰς δάκρυα ἄς βρῶσούν·
ἔχω ζωὴν ὀλόκληρον διὰ νὰ σὲ θρηνήσω,
καὶ τὰ ὀστά σου τὰ λευκὰ εἰς δάκρυα νὰ πλεύσουν!

«Ἄχ! ἄπελπις· εἰκὼν! ἐδῶ αἰμοσταγῆς μνημῆτον,
ὅπερ ἀνέσκαψε στυγνὸς βραχίον δολοφόνου,
ἔκει ὁ οἶκος ἔρημος στοὺς κόλπους του ἐγκαλειῶν
σκιάν μητρὸς σπαδάζουσαν στοὺς ὄνυχας τοῦ πόνου!»

Ἄναπνῆθ' ὡς λέων τραυματίας,
ἀγρίας λάμψεις τὸμμα του σκορπίζει,
καὶ σπᾶ τὴν μάχαιράν του μετὰ βίας,
ἥτις εἰς τὴν πυγμὴν του σελαγίζει.

«Ἀκόμη ζωὴ! τὰ βρωμαλέα μέλη,
πλήρη ζωῆς κινουνται κ' εὐκαμπίας,
μειδίαμα στὰ χεῖλη μ' ἀνατέλλει,
μοὶ νεύει ἡ ζωὴ μετὰ μαγείας,

«Ἐνῶ ἐκεῖνος τρέφει ἄχ! τὸ γῶμα
μὲ τὴν λεόντειον αὐτοῦ καρδίαν,
καὶ σκελετὸς σαπρὸς, σκολιῶν βρώμα,
ὕπὸ τὴν γῆν ἀπλοῦται τὴν βαθεῖαν!

«Ἄλλ' ἐὼν ζωῆ, ζωὴ να σ' ἐκδικήσω·
ματαιῶς μὲ φωνὴν ὁ νοῦς βαρεῖται
σιγητὴν ἐκάστην κράζει μοι: Ὅπίσω!
εἰς τὴν καρδίαν ἔχω τριχυμίαν!

«Τοῦ παρελθόντος πᾶσα ἡ μαγεία,
ὕπὸ τὸ μνήμα τοῦτο ἐκαλύφθη,
πᾶσα τοῦ μέλλοντος ἡ εὐτυχία
προσπταίσασα ἐδῶ κατεσυντρίφθη.

«Αἱ μαῦραι σκέψεις μου ἐδῶ στενάζουσι
περὶ τὸ προσφιλὲς αὐτὸ μνημῆτον,
καθὼς οἱ μαῦροὶ κόρακες κλαγγάζουσι
κυκλόνοντες μονῆρες μαυσιωλείου.

«Σὲ ἐλησρόνησαν, ψυχὴ γλυκεῖα,
τὸν φόνον σου ἐκαλύψεν ἡ λήθη,
μετὰ τὸ δάκρυ ἡ παρηγορία·
ἄχ, κ' ὁ φόνος αὐτὸς ἐσυγχωρήθη!

«Σὲ λησμονεῖ τῶν συγγενῶν τὸ πλῆθος
στοῦ βίου τὰς μερίμας καὶ τὰ πάθη,
κ' αὐτὸ τῆς ἐρωμένης σου τὸ στήθος
εἰς ἄλλου ἐναγκάλισμα ἵαθη.

«Ἄλλὰ τὸ ἄλγος πᾶν βοᾶ ἐν λύσῃ
εἰς τὴν πιστὴν καρδίαν τῆς μητρὸς σου·
ὁ νοῦς μου φρίττει νὰ καταμετρήσῃ
τὴν ἄβυσσον τῆς φλογερᾶς τῆς νόσου.

«Ἄλλὰ κ' ἐντὸς μου κόλασις ὅποια!
τὴν χεῖρα φέρω πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου,
ὄγκουται μετὰ πάθους ἡ καρδία
καὶ βρέει πύρινον τὸ δάκρυόν μου.

«Ἄκματον, ὑγιᾶ σὲ βλέπω πάλιν,
ἡρέμα μειδίᾳ τὸ πρόσωπόν σου,
ἀνοίγω μετὰ πάθου τὴν ἀγκάλην,
αἰσθάνομαι τοὺς κτύπους τῶν παλμῶν σου!

«Εἶτα — ὦ ἄλγος! — κεῖσ' ἐξηπλωμένος·
οὔτε μειδίαμά τι, οὔτε βλέμμα!
εἶσαι ἀπαίσια στεφανωμένος,
βαρὺ καὶ μέλαν βρέει σου τὸ αἷμα...

«Ποῦ εἶσαι χρόνος παντοδυναμῖα,
ἥτις εἰς κόνιν τὰ θνητὰ σωρεύεις,
ἥτις τὸ τραῦμα τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ
αἰμάσσον λεληθότως θεραπεύεις;

«Τὸ πτερωτόν σου βῆμα διαβαίνει,
πλὴν τὸν φανὸν τῆς μνήμης μου δὲν εὐνοεῖ!
ἡ παλαιὰ πληγὴ ἐδῶ φλεγμαίνει,
ἀναπολῶ τὰ πρόσθεν ἐν ὀδύνῃ.

«Ὀἶκτος κ' ἐκδικήσις, συγκεχυμένοι
σπαράσσουν τὴν ψυχὴν μου ἀμειλίχτως·
«Αἷμα!» βοᾶ ἡ μὲν ὡς μαινομένη,
δακρῶν ποταμὸν διψᾷ ὁ οἶκος.

«Αἱ σκέψεις μου μὲ αἷμα πορφυροῦνται,
πᾶν βῆμα τῆς ζωῆς μου εἶναι πόνος,
πᾶσ' αἱ χορδαὶ τοῦ στήθους μου δονοῦνται,
κ' ἐκδικῆσιν βωῶσιν ὁμοφώνως.

«Ναί! τὸμμα του τὸ δύνον μ' ἀτενίζει
μετ' ἀνεκφράστου πόνου κ' ἀγωνίας·
ὁ ἔσχατός του στόνος, μ' ἐξυπνίζει,
ὡς σάλπιγξ τῆς δευτέρας παρουσίας.

- «Κατάρατον τῶν ἰδεῶν τὸ νῆμα,
ἄν τὴν ἐκδίχησιν ὑφαίνων παύσῃ
ἢ κλίῃ μου εὐθὺς ἀς γίνῃ μνήμα,
ἄν κλίῳ ἐπ' αὐτῆς ἐν ἀναπαύσει.»
- «Κατηραμένη ἡ δικαιοσύνη
ἥτις ἀντὶ μὲ χεῖρα οὐρανῶν
τοῦ θύματος τὸ ἄλγος νὰ ἡδύνη,
σπιλόνει τὴν τιμὴν του τὴν ἀγίαν
- «Τὴν σπαίρουσαν τοῦ ἀγαθοῦ καρδίαν
αὐτῆ σατανικῶς κτυπᾷ ἐκ νέου,
ποτίζει ὄξος τὴν ἀπελπισίαν,
ἥτις διψῇ τὴν δρότον τοῦ δικαίου.
- «Γελαῖ θριαμβικῶς ὁ κακούργησας,
καὶ κλαίει ὁ παθὼν» — Ἴδου ὡς λείων,
ἀναπηδᾷ τὸ δάκρυον σπογγίσας,
ἐκδίχησιν δικαίαν ἀποπνέων!
- Θνητὴ δικαιοσύνη, σὺ ὀπλιζεῖς
τὴν χεῖρα τοῦ κακούργου τὴν ἀγρίαν,
σὺ τοῦ καλοῦ τὸ ξίφος ἀκούιζεις,
ὅστις βδελύσσεται τὴν κακούργίαν! »
- Ἐν τῇ βροντῇ τῇ παρατεταμένῃ
ἢ ὀργισμένῃ του φωνῇ ἐτάση
βαίνει ἢ ἀστραπὴ κυμαινομένη,
ἐφώτιζε τ' ἀνώμαλα ἐδάφη.
- Τὰ πνευμά του πορέσσει ζωγραφεῖται
ὄδυνον εἰς τὸν ἀέρα δράμα,
ὅπερ ἐνώπιον αὐτοῦ ὀρχεῖται
εἰς ἀστραπῶν συγῶν καὶ σκότους κράμα.
- Φαίνεται ἄνω μέγας νεανίας
μὲ ἀλγεινὸν σπασμὸν περὶ τὸ στόμα
μὲ βλέμμα ἔμπλεον μομφῆς γλυκείας
τὸ πελιδνὸν του ἀποκρύπτει σῶμα
- Εἰς τραῦμα χαῖνον ὑπὸ τὸ πλευρὸν του
τ' ἀριστερὸν, ἐπέθεσε τὴν χεῖρα
εἰς αἵματα λουσμένους ὁ χιτῶν του
εἰς τὰς νεφέλας λάμπει ὡς πορφύρα.
- Ἐκεῖ ἐξαίφνης μὲ μορφήν δαιμόνων
κακούργων στίφος ἐνεδρεῖον κύπτει,
ἐκσπενδονίζει σφαῖραν δολοφόνων,
ὁ νέος ταλαντεύεται καὶ πίπτει.
- Ἄκουεταί ἀπελπισίας στόνος,
κ' ἐπὶ ἀστράτων νεφωδῶν ἐρήμων
μὲ τὴν ὀρμὴν πλανᾷται τοῦ τυφῶνος
τοῦ θύματος ἡ μήτηρ μελανεῖμων.
- Καὶ ὁ ἐκδίκτης συντετριμμένος :
« Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ! » ἀνακραυγάζει τρέμων
καὶ προχωρεῖ, βοᾷ ἐξωγκωμένος
ὁ χεῖμαρρος κ' ἡ βία τῶν ἀνέμων.

Ε΄.

- Ἐμπρὸς του ἐτοιμόροπος ἐγείρεται οἰκία
κ' ἀπαίσια φωτίζεται ὑπὸ τῶν ἀστραπῶν
εἰς θύρας θηρηνοδαί σαπράς ἢ τοῦ ἄνεμου βία,
πνεῦμα ἔκει καταστροφῆς πλανᾷται σκυθρωπὸν.
- «Μὴν ἀπατώμαι; εἶν' αὐτὸς ὁ τοῦ φωνῆος οἶκος;
καὶ ὅμως ἦτον εὐσχημος τὴν ἐποχὴν ἐκείνην,
ὅποτε διωκόμενος ἀγρίως καὶ ἀδικῶς,
ἀφήκα τὴν πατρίδα μου μὲ πένθος καὶ ὀδύνην.

«ὦ, ναί, ἦτον ἐδρόσωπος ἡ στέγη ἡ ὅποια
τὰς φρένας περιέβαλλε τὰς μεταρὰς κ' ἀνόμους·
ἐσθῆτα περιβάλλεται σερμνὴν ἢ πονηρία,
βράκηνδουτος ἢ ἀρετὴ πλανᾷται εἰς τοὺς δρόμους.»

«Μὴν εἰς αὐτὸ τὸ οἶκῆμα τὸ ἡρειπωμένον
τὸ βῆμα ἤχλησε βαρὺ τῆς θείας τιμωρίας;
ἐδλήθη ὑπὸ κεραυνῶν θεοθεν πεμπομένων;
ἐρράχ' ὑπὸ δονήσεως τῆς γῆς δυποχθονίας; »

Εἰς τὴν αὐλὴν εἰσέρχεται καθὼς πλησιάζει,
ἀκούει τι ὡσεὶ ἀρῆς καὶ βλαστημίας μίγμα
προσέρχεται, ἀκτὶς φωτῆ; τὴν ὄψιν του ἀγάζει,
ἀπὸ θυρίδος χαμηλῆς ἐξερχομένη βῆγμα.

Βλέπει τοῦ δώματος ἐντὸς, κ' ἡ κόμη του ὀρθοῦται
ἐπὶ στρωμνῆς ἔλειπνῆς σφιγκτὰ προσδεθεμένος
ἀνὴρ ἀπαίσιομορφος σφαδάζων ἐξαπλοῦται,
τὸ βλέμμα ἔχει ἀπλανές, εἶν' εἰς ἀφροῦς λουσμένους.

Ζητεῖ νὰ ἀνασηκωθῇ τοὺς γρόνθους του ἐπαίρει,
τώρα, ὡς ταῦρος ὄσφρανεῖ τὴν μάχαιραν, μυκάται,
καὶ σείεται ἡ ὄροφ' ἰσχυρῶς καὶ ἀσπείρει,
τώρα ὀρνεῖ, παρακαλεῖ καὶ τώρα καταρᾷται.

Πλησίον αὐτοῦ κάθηται κατεσκληκυῖα γραῖα,
τὸ πᾶλλον τῆς λυχνίας φῶς δειλὸν τὴν περιλούει,
πρὸς τὸν φρονήρη βλέμματα τοξεύει φοικαλέα,
καὶ τὰς κραυγὰς του μὲ συγῆν ἀπάθειαν ἀκούει.

Ἄλλ' ὅταν ἡ ὑπομονὴ αὐτῆς ὑπερχειλίσῃ,
στὴν σκελετωδῇ χεῖρᾷ τῆς τὴν μᾶστιγα ἀρπάξει,
καὶ βίπτεται ὡς Ἐρινύς, ὡς Ἐρινύς τὸν πλήσσει...
Ἡ θεία δίκη καὶ αὐτὴ τὴν ὄψιν τῆς σκεπάζει!

Παλαίει ὠρούμενος καὶ τοὺς δόντας τρίζει
ἀλλ' ἔξαφνα περιδεῖς καθὼς παιδίον πτήσσει,
τρέμει αὐτοῦ ἡ σιαγὼν, ἡ γλῶσσά του τραυλίζει,
«Μάννα, ψελλίζει, ἔλεος!» καὶ παγωμένος φρίσσει.

«Φῶς, φέρε φῶς! στὰ σκοτεινὰ μου στήνουνε καρτέρει,
ἐκεῖ σαλεύουνε σκιαεῖς
καὶ λάμπουν ἄγριας ματιαεῖς!
Ἐκεῖ στοῦ δρόμου τῆ γωνιά ἀστράφτει τὸ μαχαίρι.

«Νοῦ τ' ἰκουρῶθᾶνε στὴν καρδίᾳ, φεῖδι ψυχρὸ μὲ πνίγει!
βλέπω κροτῖα, σκελετὰ,
ν' ἀνασηκῶνουνται φρικτὰ!..
τ' ἀραχνισμένον στόμα του ὁ τάφος μου ἀνοίγει!

«Τῆ νεότη σου τῆ δροσερῇ χωρὶς αἰτία πῆρα!
μὴ μ' ἀγριοκυντάξῃς.
μὴ με κατασπαράξῃς!
φρικτὴ κατὰρα μοῦδωκε ἡ μάννα σου ἡ χήρα!

«Φῶς! δός μου φῶς!» ἐτραυλίζει, καὶ ἀπὸ τοῦ μετώπου
κατέρχεται ψυχρὸς ἰδρῶς
ἡ γραῖα ἀπαντᾷ ξηρῶς :
«Ὅ, τι μᾶ; πέρνει ὁ θεός, δὲν δίδει χεῖρι ἀνθρώπου».

Ἐξωθεν βλέπει ὁ ἀνὴρ, ἀκούει μετὰ φρίκης,
τόμμα μὲ τρόμον εὐλαδῆ πρὸς οὐρανὸν ὑψόνει,
τὴν μάχαιράν του τὴν γυμνὴν ὠθεῖ ἐντὸς τῆς θήκης,
κλίνει τὴν ὄψιν σκεπτικὴν, τὰς χεῖράς του σταυρώνει.

«Τυφλὸς, παράφρων ὁ φωνεὺς. βίῳν ἐν τῇ κολάσει,
καὶ βλέπων πάλιν κολάσιν τοῦ μνήματός του πέραν!»
Τῆς καταγίδος ἡ ὀρμὴ σχεδὸν ἔχει κοπάσει,
κ' ἀγγέλλουν οἱ ἀλέκτορες τὴν φθάνουσαν ἡμέραν.

«Ὁρθοῦς βαθὺς ἀκούεται ἐκ μακροῦ γωρίου
κώδων ναοῦ ὁ ἄτακτος παλῶς αὐτοῦ δονεῖται
περὶ τὸ οὖς ὡς βόμβημα ἐντόμου πελωρίου
τώρα ἐγγὺς, τώρα μακρὰν μακρὰν περιδινεῖται.

Σημαίνει· εἶν' ἐφορισμὸς κατὰ τῆς τρικυμίας, ἥτις τὰ κάθυρα πτερὰ ἐπ' ἄλλης γῆς ἐκτείνει· πόρρω σκιρτᾷ ἡ ἀστραπή εἰς νεφελῶν σωρείας, καὶ ὑποκόφους ἢ βροντῆ εἰς τὰς ἐκτάσεις οὐραίου.

Περὶ τὰ ὄρη φωτεινὸς ὄριζων σελαγίζει, ἀκόμη κενταὶ σκοτεινὰ τὰ βῆθη τῶν κοιλάδων, ἀντιλαλεῖ ὁ γαίμαρρος, τὸ φύλλον ψιθυρίζει στὸ βᾶπισμα τὸ μαλακὸν τῶν ἀραιῶν ψεκάδων.

Φωτίζει τὰ παράθυρα ἐδὼ κ' ἐκεῖ λυχνία· ὅπως ὑπάγ' εἰς τὸν ναὸν ἡ χωρική κοσμεῖται, ὠχρόλευκα προκύπτουσι τριγύρω τὰ χωρία. τὰ σκότη ἀποσύρονται καὶ ἡ ζωὴ κινεῖται.

Καὶ ὁ ἐκδικητὴς ὠχρὸς καὶ κάθυρος καὶ τρέμων καὶ μὲ σφοδρὰν συγκίνησιν εἰς τὴν ψυχὴν στηρίζει πρὸς τὴν ὠγρὰν ἀνατολὴν ὄμμα ἀκαρῶν γέμον· φαιδρὰ εἰκὼν εἰς τοῦ φωτὸς τὸ κύμα πτερυγίζει.

«Μ' ἐπρόλαβες, ὦ τουρανοῦ φορητὴ δικαιοσύνη! εἰς δρόμους ἐλικαιοῖδες βραδέως ἐρρομένη, προέλαβες τὸν σπεύδοντα· ἐξίλασμένη κλίνει ἡ πληγωμένη μου ψυχὴ, ἡ χεῖρ ἡ ὠπλισμένη.

«Τὸ ἔρογον ἔτελειώσα· μακρὰν αὐτοῦ τοῦ τόπου, ὅπου διέβη τιμωρὸν τὸ βῆμά σου τὸργίλον! Εἶν' ἀσεβὲς ν' ἀναμιχθοῦν αἱ χεῖρες τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου τὰ ἴχνη φαίνονται τῶν θείων σου δακτύλων!»

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τινι δῆμῳ τῆς Στερεᾶς ἐξελέχθη δῆμαρχος γέρον κτηματίας, ὅστις νῦχαιρίστησε τοὺς ἐκλέξαντας αὐτὸν διὰ τοῦ ἐξῆς λογιδρίου: «Σᾶς εὐχαριστῶ, συνδημόται, διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἐκάματε εἰς τὰς ποδιάς μου τρίχας νὰ τὰς θέσητε ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ δήμου».

Ἡ μικρὰ Σοφία ἔλαβεν ὡς δῶρον μίαν κούκλαν, ἥτις ὅμως δὲν εἶχεν ἀρκετὰ μαλλιά.

Τὴν ἐπαύριον ἡ Σοφία λυμβάνει ψαλλίδιον καὶ κόπτει τὰ μαλλιά τῆς κούκλας τῆς.

— Τί κάμνεις ἐκεῖ; τὴν ἐρωτᾷ ἡ μεγάλη ἀδελφὴ τῆς.

— Τῆς κόπτω τὰ μαλλιά γὰρ νὰ δυναμώσουν! ἀποκρίνεται ἡ μικρὰ κυρία.

Ὁ Ἀγαθόπουλος ἔχει ἰατρὸν τὸν κ. Μ*, γέροντα ὑπερογδοηκοντούτη, εἰς ὃν ὅμως διατηρεῖ ἀπόλυτον, τυφλὴν ἐμπιστοσύνην.

— Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον καλλίτερος γιατρός, λέγει συνεχῶς, οὐδέποτε θὰ συμβουλευθῶ ἄλλον ἀπ' αὐτόν.

— Καὶ πῶς θὰ κάμης ὅταν ἀποθάνῃ; τὸν ἐρωτᾷ τις τῶν φίλων του.

— Ἐννοιά σου κ' ἐπρονόησα δι' αὐτὸ, ἀποκρίνεται ὁ Ἀγαθόπουλος, κλείων πονηρῶς τὸν ὀφθαλμόν· ἐσκέφθηκα αὐτὰς τὰς ἡμέρας νὰ

ἴπαγω νὰ τοῦ ζητήσω προκαταβολικῶς κάμποςαις συμβουλαῖς δι' ὅλην μου τὴν ζωὴν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ δουλεία ἐξευτελίζει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοσοῦτον, ὥστε καὶ νὰ ἀγαπᾶται ὑπ' αὐτῶν.

Ἡ φιλκυτία ὁμοιάζει κιβδηλοποιόν, ὅστις ἐκλαμβάνει ὡς γνήσια νομίσματα τὰ κιβδηλα. ἄτινα αὐτὸς οὕτως κατασκευάσσε.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐκ τοῦ δημοσιευομένου κατωτέρω πίνακος τῆς εἰσπραξέως τῶν τελωνείων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἀριθίως καταδεικνύεται ἡ τεραστία αὐξήσις οὐ μόνον τῶν ἐκ τῶν τελωνείων τούτων εἰσοδημάτων τοῦ κράτους, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τοῦ πλούτου τῶν δύο τούτων πρωτευουσῶν τῆς Ἑλλάδος πόλεων. Ὡς παρατηρεῖ ὁ ἀναγνώστης ἡ εἰσπραξις τῶν δύο τούτων τελωνείων ἐν διαστήματι μιᾶς δεκαετίας ἐπενταπλασιάσθη σχεδόν. Τὰ δεδομένα ταῦτα τῶν ἀριθμῶν, εἰς οὐδεμίαν ὑποκείμενα ἀντίρρησησιν, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν αὐξήσιν μόνον τῶν κατοίκων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, περὶ ἧς οὐδεμίαν ἀμφιβολία, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν αὐξήσιν τοῦ πλούτου τῆς χώρας, διότι, ὡς γνωστὸν, ἀπὸ τινων ἐτῶν τὸ τελωνεῖον Πειραιῶς κατέστη μία τῶν κεντροικωτάτων ἐμπορικῶν ἀποθηκῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς, χωρὶς νὰ παραβλαφθῇ βεβαίως καὶ ἡ ἐμπορικὴ σημασία τῶν ἄλλων πόλεων τοῦ κράτους, ἥτις ἀνάλογα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον δεδομένα παρέχει.

Πῖναξ εἰσπραξέων
τῶν τελωνείων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἔτη	Πειραιῶς		Ἀθηνῶν	
	Δρ.	Π.	Δρ.	Π.
1873	2102798		240382	2253180
1874	2246941		358106	2605047
1875	2445562		281803	2727365
1876	2793155		373335	3166490
1877	2720839		301594	3022433
1878	3448052		342379	3790431
1879	3632999		531857	4164856
1880	5107622		539523	4647145
1881	5656421		445229	6101650
1882	7445221		589305	8034526
1883	8791034		845730	9636764